

Dosarul nr.2p/s-118/225
2-25162602-09-2 p/s-20112025-1

HOTĂRÂRE
În numele Legii

11 decembrie 2025

mun. Bălți

Judecătoria Bălți, sediul Central
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul
Grefier

Eugen Bejenaru
Maria Chircu

Cu participarea interpretului

Tatiana Fîrfa

examinând în sediul instanței, în ședință publică cererea petiționarei Novicova Svetlana către persoana interesată Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord Nord-Vest cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciare sub forma tutelei în privința persoanei fizice *****,

c o n s t a t ă :

La 20.11.2025, Novicova Svetlana a depus cerere către persoana interesată Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord Nord-Vest cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciare sub forma tutelei în privința persoanei fizice *****.

În motivarea cererii, petiționara au indicat că, este sora persoanei fizice ***** (a.n. *****), care este încadrat în grad de dizabilitate sever din copilărie fără termen și se află la evidența psihiatrică cu diagnosticul: Schizofrenie paranoidă. Sindrom halucinator-paranoid. Stare de defect mixt.

***** s-a născut al doilea copil din 2 copii. Perioadele de dezvoltare precoce au decurs fără particularități. A frecventat grădinița de copii. Școlarizat la termen, a absolvit 8 clase cu o reușită foarte bună la învățătură, era sîrguincios, ascultător. După absolvirea școlii a fost înmatriculat la Tehnicumul Politehnic din Bălți, unde a studiat doar 2 ani, după ce a apărut cefalee marcată, a scăzut însușita la învățătură, din ce cauză nu a finisat studiile. În 1985 a suportat traumă cerebro-craniană cu pierdere de cunoștință, după care a scăzut semnificativ memoria, permanent acuza cardialgii, cefalee, insomnie, a devenit neliniștit, tensionat, nervos, nereținut, neadecvat, ușor se excita, expunea idei delirante de relație, de urmărire, persecuție, manifesta halucinații auditive, imperative. A săvîrșit 2 tentative de suicid prin strangulare. S-a tratat în spitale de psihiatrie. Nu este căsătorit, nu are copii. Locuiește cu sora după decesul mamei. Nu este angajat în câmpul muncii. La evidența medicului narcolog nu se află. Se află la evidența medicului psihiatru.

La 19.09.2025 a fost efectuat examenul psihiatric, iar la 30.10.2025 întocmit raportul de expertiza extrajudiciară (nr. 202537A0299) prin care s-a constatat că ***** suferă de maladie psihică cronică: Schizofrenie paranoidă. Sindrom paranoid cu elemente de automatism. Ca urmare a bolii mintale pe care o prezintă, nu are capacitatea de a conștientiza acțiunile sale și de a-și exprima voința din punct de vedere critic. Nu are capacitatea de a conștientiza procedurile și acțiunile proceduraljudiciare, nu poate participa în procesul judiciar. Nu există premise că starea lui se va îmbunătăți.

Solicită Novicova Svetlana instituirea măsurii de ocrotire judiciară asupra persoanei fizice*****, a.n. ***** pe termen de 10 ani, cu desemnarea în calitate de tutore al persoanei fizice Novicova Svetlana, sora acesteia.

În ședința de judecată petiționara Novicova Svetlana cât și reprezentantul acesteia avocatul Grimailo Nelea, au susținut cererea și au solicitat admiterea acesteia.

În ședința de judecată reprezentantul *****, în privința căruia se solicită instituirea măsurii de ocrotire judiciară, avocatul Rodica Cojocar, a solicitat admiterea cererii petiționarei Novicova Svetlana.

În ședința de judecată reprezentantul persoanei interesată Agenția Teritorială Socială, Nord-Vest, Lilia Demianenco, a susținut cererea și a considerat oportun de a fi desemnat calitate de tutore al persoanei fizice***** pe Novicova Svetlana, sora acesteia.

Motivarea

Audiind părțile, cercetând și analizând materialele dosarului civil, instanța de judecată conchide de a admite cererea privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare sub forma tutelei, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.308 alin.(1), (2) Cod de procedură civilă, (1) În cazul examinării cererii prevăzute la art.302 alin.(1), instanța de judecată audiază persoana fizică. Aceasta poate fi însoțită de altă persoană pe care a ales-o, care nu va avea calitatea de reprezentant în proces. (2) Audierea persoanei fizice se poate desfășura la sediul instanței de judecată, la reședința sa, în instituția de tratament sau instituția socială, precum și în orice alt loc corespunzător.

În conformitate cu art. 32 alin. (1) Cod civil, în condițiile prezentului cod, în privința persoanei fizice care, în urma unei boli mintale ori a unei deficiențe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conștientiza acțiunile sale ori exprima voința poate fi instituită, prin hotărâre judecătorească, măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei, a ocrotirii provizorii sau a tutelei.

În conformitate cu art. 65 alin. (1), (2), (3), (4), (6) Cod civil, (1) Persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobândit capacitate deplină de exercițiu pe altă cale legală și care, în urma unei boli mintale ori a unei deficiențe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conștientiza acțiunile sale ori exprima voința poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcție de starea sau situația sa. (2) Dacă nu s-a dispus altfel, măsura de ocrotire are ca scop ocrotirea atât a persoanei, cât și a intereselor patrimoniale ale acesteia. Măsura de ocrotire poate fi limitată la unul din aceste două domenii. (3) Măsurile de ocrotire pot fi contractuale (contractul de asistență, mandatul de ocrotire în viitor) și judiciare (ocrotirea provizorie, curatela, tutela). (4) Toate măsurile de ocrotire se instituie și se exercită în condițiile respectării drepturilor și libertăților fundamentale și a demnității persoanei. Măsurile de ocrotire urmăresc interesul și bunăstarea persoanei în privința căreia se instituie și favorizează, pe cât este posibil, autonomia acesteia. (5) Viața sexuală constituie o componentă a vieții private și a libertății individuale, iar orice restricție a acesteia trebuie să fie legitimă, adecvată și proporțională scopului urmărit. (6) La luarea oricărei decizii care vizează persoana în privința căreia este instituită o măsură de ocrotire (persoana ocrotită) sau interesele patrimoniale ale acesteia, instanța de judecată, autoritatea tutelară și persoana însărcinată cu ocrotirea (asistentul, mandatarul împuternicit prin mandat de ocrotire în viitor, ocrotitorul provizoriu, curatorul, tutorele, membrii consiliului de familie) vor acorda prioritate dorințelor și sentimentelor persoanei ocrotite, exprimate de sine stătător sau, la solicitarea acesteia, cu ajutorul persoanei de încredere. Dorințele și sentimentele persoanei ocrotite vor avea prioritate, chiar dacă sînt susceptibile de a expune persoana ocrotită

unui anumit risc, cu excepția cazului în care ea se expune unui risc grav ce nu poate fi diminuat prin întreprinderea anumitor măsuri suplimentare.

Conform art. 92 Cod Civil, (1) Măsura de ocrotire judiciară poate fi instituită de către instanța de judecată doar în cazul în care aceasta este necesară și dacă persoana nu este ocrotită suficient prin aplicarea dispozițiilor legale privind obligația de întreținere a soțului și a rudelor, privind regimul bunurilor comune ale soților, privind asistența la luarea deciziei sau prin mandatul de ocrotire în viitor a persoanei respective. (2) Măsura de ocrotire judiciară trebuie să fie individualizată și proporțională gradului în care, în urma unei boli mintale sau deficiențe fizice, mintale sau psihologice, persoana nu își poate conștientiza acțiunile ori exprima voința.

Conform art. 102 alin. (3) și (4) Cod civil, (3) În privința persoanei care, în temeiul dispozițiilor art.65 alin.(1), trebuie să fie reprezentată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei. (4) Tutela se instituie doar dacă nici prin ocrotirea provizorie și nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.

Conform art. 103 Cod civil, (1) Instanța de judecată stabilește termenul pentru care se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei sau tutelei, care poate fi de maximum 5 ani. (2) Prin derogare de la alin.(1), în cazul instituirii tutelei, instanța de judecată, în baza raportului de expertiză psihiatrică care confirmă că, având în vedere stadiul dezvoltării științei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăți, poate stabili, prin hotărâre motivată, un termen de până la 10 ani.

Conform materialelor cauzei deduse judecății rezultă că la ***** s-a născut *****, părinții fiind Novicov Savelii și Novicov Liudmila.

Din concluzia Raportului de expertiză extrajudiciară nr. 202537A0299 din 30.10.2025 întocmit de Centrul de Medicină Legală, expert judiciar psihiatru, Corneliu Negara, rezultă că, ***** suferă de maladie psihică cronică: „Schizofrenie paranoidă. Sindrom paranoid cu elemente de automatism.”, iar ca urmare a bolii mintale pe care o prezintă, nu are capacitatea de a conștientiza acțiunile sale și de a-și exprima voința din punct de vedere critic și nu are capacitatea de a conștientiza procedurile și acțiunile procedural-judiciare, nu poate participa în procesul judiciar. La moment nu există premise ca starea persoanei ***** să se îmbunătățească.

Potrivit copiei anchetei sociale evaluare inițială, întocmită de reprezentantul ATAS Nord-Vest se atestă faptul că persoana ***** locuiește împreună cu sora sa, Novicova Svetlana, ambele persoane sunt beneficiari de servicii sociale, îngrijiri la domiciliu, Novicova Svetlana este încadrată în grad de dizabilitate din copilărie, ***** este încadrat în grad de dizabilitate accentuat, necesită supraveghere și suport în activitățile zilnice.

Conform art.106 alin. (1) Cod civil, sarcina curatelei și tutelei poate fi îndeplinită doar de persoana care nu se află în una din incompatibilitățile prevăzute la art. 55 alin. (4).

În ședința de judecată nu s-a stabilit că Novicova Svetlana s-ar fi aflat în situație de incompatibilitate la desemnarea în calitate de tutore a lui *****, ultima întrunind condițiile stabilite de lege pentru a fi desemnată în calitate de tutore.

Astfel, instanța consideră necesar de a admite cererea înaintată de Novicova Svetlana, persoană interesată Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord Nord-Vest, cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară – tutela asupra lui *****, în vederea ocrotirii, reprezentării drepturilor și intereselor patrimoniale și nepatrimoniale ale acesteia, precum și desemnarea în calitate de tutore al persoanei fizice ***** pe Novicova Svetlana, sora acestuia.

În altă ordine de idei instanța reține și prevederile art.308¹¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora: la instituirea măsurii de ocrotire judiciară, instanța de judecată, obligatoriu, se pronunță cu privire la privarea dreptului la vot stabilit de Codul electoral.

Persoana este privată de dreptul la vot dacă nu întrunește unul sau mai multe din următoarele criterii: a) persoana înțelege informațiile relevante pentru decizia pe care trebuie să o ia; b) persoana apreciază implicațiile acestor informații pentru propria ei situație; c) persoana are capacitatea de a compara opțiunile disponibile; d) persoana poate alege opțiunea dorită. Alin. (3) al aceluiași articol stabilește că, hotărârea definitivă a instanței de judecată prin care persoana este privată de dreptul la vot, precum și hotărârea definitivă de ridicare a interdicției de a vota se aduc la cunoștința Comisiei Electorale Centrale.

Conform art. 14 Cod electoral, dreptul de a alege îl au cetățenii Republicii Moldova care au împlinit, inclusiv în ziua alegerilor, vârsta de 18 ani, cu excepția celor privați de acest drept prin hotărârea judecătorească de instituire a măsurii de ocrotire judiciară.

Art.16 alin.(1) Cod electoral la fel prevede că, nu au dreptul de a alege persoanele care nu întrunesc condițiile prevăzute la art.14.

În cauza Alajos Kiss v. Ungaria, 20 mai 2010, guvernul maghiar a susținut ca lipsirea persoanelor plasate sub tutelă de dreptul de vot asigură menținerea încrederii societății în sistemul electoral. Curtea Europeană a confirmat legitimitatea unui asemenea scop (§ 40).

În circumstanțele descrise și având în vedere concluzia expertului judiciar psihiatru, Țîntari Anatolie, materializată în Raportul de expertiză extrajudiciară nr. 202537A0299 din 30.10.2025, instanța de judecată ajunge la concluzia de a institui măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința lui *****, pe un termen de 10 ani de la rămânerea definitivă a hotărârii cu desemnarea în calitate de tutore asupra lui *****, pe Novicova Svetlana, sora acestuia.

Dispozitivul

În conformitate cu art.236, art.art.238-241, art.302-308¹³ CPC RM, instanța de judecată,-

h o t ă r ă ș t e:

Se instituie măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința persoanei fizice *****, născută la *****, c/p *****, domiciliat în mun. Bălți, str. Vasile Coroban 6, ap. 12, pe un termen de 10 (zece) ani de la rămânerea definitivă a hotărârii.

Se desemnează în calitate de tutore asupra persoanei fizice *****, născută la *****, c/p *****, pe Novicova Svetlana, a.n. ***** IDNP ***** sora acestuia.

A priva pe *****, născută la *****, c/p *****, de dreptul la vot stabilit de Codul electoral.

Copia hotărârii cu privire la privarea dreptului la vot stabilit de Codul electoral, de la rămânerea definitivă, se transmite Comisiei Electorale Centrale.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord în termen de 30 zile, din momentul determinat conform art. 308¹⁴ CPC, prin intermediul Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Președintele ședinței
Judecător

Eugen Bejenaru

